

Hogyan lehet jobb műszaki cikkeket írni

A műszaki cikkek írásának technikája napjainkban előtérben álló kérdés. Ha nem is lehet kész receptet adni arra, hogyan juthatunk a jó cikkíró számára szükséges fegyverzethez, mégis vannak olyan gyakorlati szempontok, amelyek figyelembevételével megkönnyítheti munkánkat, érdemes tehát ezeket a szakirodalom alapján áttekinteni.

A cikkíróval szemben támasztandó elsőrendű követelmény az, hogy biztos legyen abban: a választott témát alaposan ismeri és érdeklődik is ez a tárgykör. Ha ilyen alapon választja meg témáját, szakmájában presztízst tesz szert, és megvan az a kellemes érzése, hogy nyomtatásban látja a nevét.

Ha az, aki műszaki cikket szándékozik írni, nem rendelkezik kész témával, munkakezdés előtt át kell gondolnia, milyen témát célszerű feldolgoznia.

A cikkírónak bele kell képzelnie magát olvasója helyzetébe. Ezzel kapcsolatban ajánlatos, ha két alapvető szabályt tart szem előtt:

1. ne becsülje le olvasóinak értelmi képességeit;
2. ne becsülje túl ismereteiket saját szakterületén.

Az első esetben az olvasó úgy érezheti, hogy a cikkíró pártfogolja, "lekezelet" őt, s ez könnyen elveheti a kedvét a cikk végigolvasásától. A második esetben olyan hézagok keletkezhetnek a cikk gondolatmenetében, amelyek használhatatlanná teszik azt a szakterületen nem eléggé jártas olvasó számára.

A cikkíró különbözőképpen dolgozhatja fel témáját: munkája széles körben adhat általános áttekintést a témáról, de szorítkozhat szűkebb területre is, nagyobb mélységben tárva fel azt. E két módszer bármelyike jó eredményre vezethet, a kettő vegyítése azonban nem ígérkezik sikeresnek.

Minden cikk megírásához szükség van vázlatra, akár leírja azt a szerző, akár csak a fejében van meg. A vázlat gondos összeállítása igen hasznos munka, s könnyen lehetséges, hogy a vázlat elkészítésére fordított egy órai munka három óra megtakarítással jár a cikk megírásakor.

Az olvasók számára vonzóbbá teheti a szerző cikkét azáltal is, hogy alcimeket készít. Ezáltal segítségére van a - gyakran rohamunkat végző - szerkesztőnek is, mert az alcimek beillesztése voltaképpen az ő feladata, s így azok elkészítésével a szerző a szerkesztőt tehermentesíti.

A műszaki közleményeknél is lényeges a forma és a tartalom összhangja. A tartalom sok tekintetben meghatározza a közlemény formáját; a forma általában jó irányító eszköznek bizonyul.

A műszaki cikkek írói jól teszik, ha áttanulmányoznak a műszaki kommunikációval foglalkozó több könyvet. E könyvek nem tartalmazzak szabályokat arra nézve, hogyan kell egy műszaki cikket, jelentést stb. megírni, de sok esetben jó utmutatást adnak a szerzőknek a közlemény formájára s a megírás módjára nézve. Számos gyakorlati tapasztalat szűrődött le ezekben, amelyeket a jövő szerzői jól értékesíthetnek munkáikban.

/HINE, E.A.: Take a subject you know, then tell it like it is. = IEEE Transactions on Professional Communication, 1972.márc. p.6-8.

SCHLESINGER, E.K.: Words, messages, and technical writing. = IEEE Transactions on Professional Communication, 1972.szept. p.87-88./

Rövidítésjegyzékek

A DFW 1973 áprilisi külön száma rövidítésjegyzékek bibliográfiáját közli. Korunkat találónak akár a rövidítések századának is nevezhetnénk, bár amióta írás létezik, rövidítések is léteznek. Fennmaradt az i.e. 6.századból ógörög rövidítés, ismertek a középkor latin rövidítései, de napjainkban minden területen - szak- és köznyelvben egyaránt - tömegesen használunk rövidítéseket. A rövidítések tanulmányozása a nyelvészet régen ismert részterülete, minden nyelv közlési, információs eszköze. Áradatának koordinálása, jegyzékek összeállítása a lexikográfusok és bibliográfusok feladata. A most közölt jegyzék a gyakorlatból született, és lényegében minden felhasznált és rendszeresen gyűjtött forrást tartalmaz betűrendben. A betűrendet tárgyszó-jegyzék egészíti ki. Az összeállítás megelőzi a folyóiratcím-rövidítések szabványai az egyes országok betűrendjében.

A nemzetközi információcsere növekedésével az olvasó egyre több rövidítéssel találkozik, amelyek a szöveg fontos információhordozói - de bizonyos fokig titkos kódoknak tűnnek, ha nem áll rendelkezésre feloldásukhoz kulcs. Ezért oly hasznos ez a bibliográfia. A betűrendes rész 413 számozott tételt tartalmaz, a tárgyszavak a számozásra utalnak. Illusztrációk egészítik ki a külön számot, amelynek anyaga segítségül szolgál segédkönyvtárunk teljességének ellenőrzéséhez.

/Dokumentation, Information, 21.k. Különszám, ápr. 1973. p.5-3./